

Julkiset hankinnat työllisyyden tukena

2023

Anu Tirkkonen

Hankinnoilla työllistämisen tausta

- Hankintalaki mahdollistaa erityisehtojen käytön hankinnoissa. Erityisehdot voivat liittyä esimerkiksi ympäristö-, sosiaali- ja työllisyysnäkökohtiin
- Työllisyysnäkökohtiin liittyvien erityisehtojen tarkoituksena on epäedullisessa asemassa olevien henkilöiden työllistämisen edistäminen
- Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu tavoite, että julkisiin hankintoihin asetetaan ehto sosiaalisesta työllistämisestä
- Tämän tavoitteen toteuttamista varten on työ- ja elinkeinoministeriössä asetettu Vauhditusohjelma
- Vauhditusohjelma koostuu valtakunnallisesta Hankinnoilla työllistämisen vauhditus –hankkeesta ja useista alueellisista pilottihankkeista

Hankinnoilla työllistäminen on kansallisessa julkisten hankintojen strategiassa

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162418>

- Strategia julkaistiin 9.9.2020 Kuntamarkkinoilla
- 10.9.2020 hyväksyttiin valtioneuvoston periaatepäätös kansallisesta julkisten hankintojen strategiasta. Periaatepäätöksellä varmistetaan, että julkisten hankintojen strategian tavoitteisiin sitoudutaan sekä ryhdytään konkreettisiin kehittämistoimiin.
- <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2021/kansallinen-julkisen-hallinnon-strategia-ja-kansallinen-julkisten-hankintojen>

Hankinnoilla työllistäminen eli työllistämisehto

- **Mitä tarkoittaa?** Julkinen hankkija liittää tarjouspyyntöönsä ja hankintasopimukseensa työllistämistä koskevan ehdon
- **Keitä työllistetään?** Työllistämisehdossa edellytetään, että valittu sopimuskumppani työllistää heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä. Ehto voi liittyä siten esimerkiksi vammaisten, työttömien, maahanmuuttajien taikka nuorten palkkaamiseen kyseisen hankinnan toteuttamiseksi taikka työssäoppimispaikan tarjoamisesta opiskelijalle tietyksi ajaksi
- **Millä eri keinoin voi työllistää?** Työllistämisehdon keinoin voidaan työllistää työsuhteeseen, oppisopimukseen, työkokeiluun, työharjoitteluun, työssäoppimiseen

Hankinnoilla työllistäminen eli työllistämisehto

- **Minkälaiseen hankintaan?** Laki ei aseta rajoituksia minkälaisiin hankintoihin työllistämisehtoa voidaan käyttää. Hankinnan sisältö voi olla tavaraa, palvelua tai urakkaa. Myös asiantuntijapalveluiden hankintaan voi liittää työllistämisehdon
- **Minkälaisissa hankintamenettelyissä voi työllistämisehtoa käyttää?** Sitä voidaan käyttää kaikissa eri hankintamenettelyissä; puitejärjestelyissä, dynaamisissa hankintajärjestelyissä (DPS:ssä) ja urakkahankinnoissa
- **Miten työllistämisehto määritellään tarjouspyyntöön?** Se voidaan asettaa joko sopimuksen erityisehtona, ehdottomana vaatimuksena tai vertailukriteerinä

Hankinnoilla
työllistäminen
tarjoaa
mahdollisuuden
löytää uusia
työmahdollisuuksia
avoimilta
työmarkkinoilta

Yleisiä kommentteja työllistämisehdon käytöstä

- Nostaa hankinnan hintaa
- Ei tule tarjouksia
- Ei löydy tekijöitä
- YT:t häämöttää
- Vaikeaa, monimutkaista, työllistävää

Miksi työllistämisehto kannattaa käyttää?

Kunnan näkökulma

- Uusi palvelumuoto
- Yksi tapa edistää työllisyyttä
- Tuo kokonais-taloudellisia säästöjä
- Tuoda esiin kunnan arvomaailmaa

Yrityksen näkökulma

- Uusi tapa saada työvoimaa
- Maksuton rekrytointiapu
- Tuoda esiin yrityksen arvomaailmaa

Työllistettävän näkökulma

- Saa työpaikan
- Kerryttää työkokemusta
- Taloudellinen turva

Muutama esimerkki työllistämisehdon käytöstä

Arkeologiset tutkimukset / Turku

- Hankinnan kohde: Arkeologisten tutkimusten palvelut (hankinnan arvo 1 000 000€)
- Sopimuskausi: 1.2.2022 – 31.1.2024
- Työllistämisehto: Palveluntuottaja sitoutuu osana sopimusta työllistämään perussopimuskauden aikana työllistettävään kohderyhmään kuuluvia työttömiä työnhakijoita siten, että työllistämiseen käytettävät kustannukset ovat vähintään 10 000 euroa perussopimuskauden aikana.
- Pisteytys/Vaatimus: Ehto täytetään työllistämällä kohderyhmiin kuuluva henkilö/henkilöitä palveluntuottajan tai alihankintaorganisaation palvelukseen niin, että työllistämiseen käytettävät kustannukset ovat vähintään 10 000 euroa. Ehdoton sopimusehto.
- Työllisyysvaikutus: arvio tällä hetkellä 1 hlö 4-5 kk:n kestoiseen työsuhteeseen.
- Muut kokemukset/muuta:

Ikäihmisten asumispalvelut / Tampere

- Hankinnan kohde: Ikäihmisten asumispalvelut
- Sopimuskausi: Voimassa toistaiseksi
- Työllistämisehto: 3% (hankinnan vuosiarvo 2 427 424, ehto 3% 72 823)
- Pisteytys/Vaatimus: Ehdoton sopimusehto
- Työllisyysvaikutus: 1 työsuhde ja neljä työkokeilua vuonna 2021
- Muut kokemukset/muuta: määräaikaisessa työsuhhteessa tukipalvelutyöntekijänä aloittanut henkilö jatkoi toiseen määräaikaiseen työsuhhteeseen, jonka jälkeen hänet vakinaistettiin.

Asiakaslähtöisen kehittämisen puitesopimus / Tampere

- Hankinnan kohde: Asiakaslähtöisen kehittämisen puitesopimus
- Sopimuskausi:
- Työllistämisehto: 2% (Työllistämisehto astuu voimaan, kun sopimuksen perusteella tehtyjen hankintojen vuosiarvo ylittää 50 000 euroa)
- Pisteytys/Vaatimus: Ehdoton sopimusehto, ei sanktioitu
- Työllisyysvaikutus:
- Muut kokemukset/muuta:

Yhteistyöverkoston tavoitteet

- Koota hankinnoilla työllistämistä kiinnostuneita yhteen ja auttaa heitä verkostoitumaan myös keskenään
- Kasvattaa ja jakaa tietoa, ajatuksia ja kokemuksia sekä koota hyviä käytäntöjä hankinnoilla työllistämistä
- Lähestymistapa hyvin käytännönläheinen, konkreettinen ja mahdollistava
- Ratkaisukeskeisyys, yhdessä löydämme ratkaisuja
- Koota yhdessä verkoston ja pilottihankkeiden kanssa sähköinen opas hankinnoilla työllistämisen eri vaiheisiin
- Ao ilmoittautumislinkkiä yhteistyöverkoston saa jakaa
- <https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/df6c241d-9423-4002-99a0-167fbb2b5b76?displayId=Fin2157744>

Hyödyllisiä linkkejä

- Yleisesittely hankinnoilla työllistämisestä

<https://www.youtube.com/watch?v=OrBKLTIJPRE>

- Varsinais-Suomen TE-live

https://www.youtube.com/watch?v=_zuiDnuMSZE

- Tampereen kaupunki

[Työllistämisehdon kautta vakituiseen työhön - YouTube](#)

[Kontukoti kertoo työllistämisehdosta - YouTube](#)

[Hankinnoilla töihin - TerraWise - YouTube](#)

[Palveluntuottajien kokemuksia työllistämisehdosta hankintasopimuksissa: selvitys 2021](#)

[Tampere edistää työelämään pääsyä julkisten hankintojen avulla \[Tampereen kaupunki - Blogit\]](#)

[Tampere edistää työelämään pääsyä julkisten hankintojen avulla – Kohtaamisia.podcast | Spotify-podcast](#)

- Kouvolan kaupunki

[Palveluntuottajan kokemus työllistämisehdon käyttämisestä Kouvolan kaupungin](#)

[hankinnoissa - YouTube](#)

Hyödyllisiä linkkejä

- Kuntaliitto

<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/tyollisyys/hankinnoilla-tyollistaminen>

<https://kuntalehti.fi/uutiset/laki/lakiklinikka-nain-tyollistetaan-hankinnoilla/>

- Työ- ja elinkeinoministeriö

<https://tem.fi/tyollistymisen-vauhdittaminen-julkisilla-hankinnoilla>

- Hankinnoista Duunia, Handu-hanke (2015-2017)

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/hankinnoista-duunia-handu>

- Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla, SIEPP-hanke (2017-2020)

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/sosiaalisia-innovaatioita-ja-tyota-julkisilla-hankinnoilla-siepp>

- Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus KEINO (2018-2021)

<https://www.hankintakeino.fi/fi>

Kiitos.

Anu Tirkkonen

040 547 3944

anu.tirkkonen@kuntaliitto.fi

[@tirkkonen_anu](https://www.instagram.com/tirkkonen_anu)